

Premisser for gebyrregulativ 2023 for vann, avløp, tømning av slamavskillere og maksimale egenandeler ved pålegg om tilknytning

Sammendrag

Gebyrregulativet dekker følgende tre selvkostområder:

- Vann (produksjon av vann, distribusjon av vann)
- Avløp (avløpsrensing, avløpsnett /innsamling av avløpsvann)
- Slamavskillere (tømning av slamavskillere, septiktanker m.m.)

Vann- og avløpsområdet drives i Bergen til 100 % selvkost, dvs. at Bergen kommunes merkostnad ved å tilby disse tjenestene, fullt ut skal dekkes av gebyrinntekter. Gebyrene vil kunne utvikle seg ulikt for selvkostområdene fra år til år avhengig av forskjeller i historisk og planlagt aktivitet, rente-, avdrags- og fondstransaksjoner.

Hovedplaner for vannforsyning og for avløp og vannmiljø for perioden 2019-2028 ble vedtatt av bystyret i juni 2019 i sak 205/19. Vann- og avløpsgebyrene foreslås justert over flere år i samsvar med hovedplanene for 2019-2028 og selvkostforskriften som gjelder fra 2020.

Fra 2022 til 2023 foreslås en økning av årsgebyrene for både vann og avløp med 9,0 %.

Årsgebyr for en gjennomsnittlig abonnent (bolig på 120 m² med stipulert forbruk) vil i 2023 være kr 6 656,- inkl. mva. samlet for vann og avløp, som er en økning på 550,- inkl. mva. fra 2022. Økningen skyldes at prognose for kalkulatoriske rentesatser i perioden 2022-2026 er økt i forhold til ved forrige rullering av økonomiplanen, at det er foretatt endringer i investeringsprogrammet og økning i energipriser.

I økonomiplanperioden 2023-2026 er det foreslått videreført og igangsatt bygging av flere større prosjekter. Følgende større prosjekter vil ha bygging som pågår over flere år i perioden:

- Espeland vannbehandlingsanlegg der bygging igangsettes.
- Innen avløpsrensing fortsetter innsatsen med oppgradering av de mindre anleggene for å møte nasjonale krav til rensing (sekundærrensing). Det igangsettes bygging av nytt Garnes avløpsrenseanlegg, som skal erstatte dagens anlegg og anlegget i Ytre Arna.
- Det slutføres overføringsnett og avskjærende nett for avløp fra Mjølkeråen til Kvernevik renseanlegg.
- I området Løvstakklien – Bøhmergaten slutføres fornying av va-ledninger og separering av overvann.

Det er nødvendig å sikre et fortsatt høyt nivå på fornyelse av ledningsnett for å sikre funksjonsdyktighet og standard i samsvar med hovedplanene.

Prognose gjeld (i løpende priser) vil på grunn av investeringer i perioden 2022 til 2026 innen vann øke fra 1.221 til 1.901 millioner kr og innen avløp øke fra 2.482 til 2.705 millioner kr.

1. Innledning

En rekke større investeringsprosjekter, (over 100 mill. kr), er videreført i forslag til økonomiplan 2023-2026:

- Oppgraderingen av Espeland vannbehandlingsanlegg med budsjett 800 mill. kr er planlagt tatt i bruk i 2027.

- Oppgraderingen av Garnes avløpsrenseanlegg med budsjett 610 mill. kr er planlagt tatt i bruk i 2027.
- Byggingen av overføringsnett og avskjærende nett for avløp fra Mjølkeråen til Kvernevik renseanlegg med budsjett 201 mill. kr er planlagt tatt i bruk i 2025.
- I området Løvstakklien – Bøhmergaten separeres overvann med budsjett 168 mill. kr som er planlagt tatt i bruk i 2027.

Disse store prosjektene utgjør til sammen ca. 1,8 milliarder kr på investeringsbudsjettet. Investeringene blir i sin helhet lånefinansiert og avskrives over 20 eller 40 år i driftsbudsjettet.

Mål for fornying av ledningsnett over driftsbudsjettet er for vann 0,9 % og for avløp 1,0%, målt som årlig gjennomsnitt av lengde for de siste tre år.

Vesentlige premisser for justering av årsgebyr for 2023:

- Prognose for kalkulatoriske rentesatser i perioden 2022-2026 er økt i forhold til ved forrige rullering av økonomiplanens investeringsprogram. Prognose for kalkulatoriske rentesatser i 2022 og økonomiplanperioden 2023-2026 er økt med mellom 1,4 og 2,0 %-poeng i forhold til ved forrige rullering av planen.
- Veksten i entreprisestnadene har vært stor i de to årene før økonomiplanperioden 2023-2026.
- Usikkerheten med hensyn til entreprenørenes evne til å kunne levere innenfor den tidshorisont som er planlagt er også øket. Det er derfor satt av større reserve for usikkerhet i de enkelte prosjekter. Noen prosjekter er også forskjøvet utover i tid med siste budsjettår etter 2026.
- Sammenlignet med tidligere rulleringer av handlings- og økonomiplan er det fra år 2022 og deretter innarbeidet en økning i budsjett for energi (strøm og fjernvarme), som overstiger forventet vekst i konsumpriser og vekst i forbruk av energi på grunn av nye anlegg.

2. Selvkost

Selvkostforskriften som gjelder fra 1.1.2020 gir helt klare føringer for hvilke kostnader som skal dekkes av gebyrene, og hvordan disse skal beregnes. Gebyrene er dermed en direkte konsekvens av aktivitetsnivået (drift, vedlikehold og fornying av anlegg), samt av renter og avskrivninger fra investeringer. Eventuelt overskudd avsettes til og eventuelt underskudd dekkes inn ved bruk av egne selvkostfond. Fondstransaksjoner er slik at netto utgift selvkost blir 0 hvert år for hvert av de tre selvkostområdene vann (produksjon av vann, distribusjon av vann), avløp (avløpsnett, avløpsrensing) og slamavskillere (tømming av slamavskillere inkl. septiktanker).

Avsetning til bundne selvkostfond ett år skal brukes innen de påfølgende 5 år ifølge selvkostforskriften. Bergen kommune har tidligere brukt selvkostfond til å utjevne gebyrendringene over en lengre periode enn 5 år.

3. Utviklingen av rentesatser, gjeld og hovedkomponenter i driftsbudsjettet

Kalkulatorisk rentesats og gjeld

Fra og med 2014 er det lagt til grunn prinsippet 5 årig swap-rente (Kommunalbanken as) pluss 0,5%-poeng for kalkulatorisk rentesats. Prinsippet har fra 2020 hjemmel i selvkostforskriften.

Utviklingen i kalkulatorisk rentesats og gjeld er vist i følgende tabell:

År	Regnskap		Prognose				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Rentesats	1,39 %	1,96 %	3,50 %	4,40 %	4,30 %	4,30 %	4,30 %
Gjeld utgående balanse i milliarder kr							
løpende priser og faste 2023-priser							
Sum vann, avløp og tømning av slamavskillere							
Løpende priser	3,6	3,6	3,7	3,9	4,1	4,6	4,9
Faste priser	3,9	3,7	3,8	3,9	4,1	4,4	4,6
Herav vann							
Løpende priser	0,9	1,0	1,2	1,4	1,5	1,9	2,1
Faste priser	1,0	1,1	1,2	1,4	1,5	1,8	2,0
Herav avløp							
Løpende priser	2,6	2,5	2,5	2,5	2,6	2,6	2,7
Faste priser	2,9	2,6	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Herav slamavskillere							
Løpende priser	0,042	0,040	0,038	0,036	0,033	0,031	0,029
Faste priser	0,047	0,042	0,038	0,036	0,033	0,030	0,027

Alle enkeltbeløp inkl. summene er avrundet. For gjelden i faste 2023-priser er byggekostnadsindeks for boligblokk totalt lagt til grunn. Fra 2021 til 2022 og videre til senere år er det lagt til grunn en årlig vekst i indeksen på 2,0%.

Statistisk Sentralbyrås byggekostnadsindeks for boligblokk totalt er mer relevant enn konsumprisindeksen for å måle pris- og lønnsveksten på va-området. Dette gjelder for både investeringskostnader og driftsutgifter (eksklusive renter, avskrivninger og lønn til egne ansatte). Denne byggekostnadsindeksen har i de ti årene mellom 2012 til 2021 vist en årlig vekst på mellom 2,1% og 6,1%.

Om lag 71% av gebyrinntektene og dermed gjelden er henførbar til boliger og dermed byens innbyggere direkte. Det resterende var henførbar til private og offentlige virksomheter. Fordelingen av den økonomiske risikoen ved endring i rentesatser og energipriser blir den samme.

Hovedkomponenter i driftsbudsjettet

VA-gebyrene slik de er foreslått for 2023 reflekterer ambisjonsnivået på investeringer til miljøtiltak, tilpasning til klimaendringer, sikkerhet og kvalitet innen va-området. Gebyrene er en direkte konsekvens av det planlagte aktivitetsnivået, renter og avskrivninger fra investeringer og fondstransaksjoner. Dette gir dermed følgende hovedkomponenter i driftsregnskapet (selvkostregnskapet):

- Lønn til egne ansatte
- Drift og vedlikehold av ledningsnett og andre anlegg samt forvaltning..
- Fornying (rehabilitering) av ledningsnett og andre anlegg.
- Avskrivninger (lineære).
- Rentekostnader.
- Driftsinntekter (som hovedsakelig er gebyrinntekter).
- Fondstransaksjoner (slik at gebyrområdene får netto utgift lik 0).

Utviklingen av hovedkomponentene i driftsbudsjettet i løpende kroner er som vist i følgende tabell som også viser andeler i %. Beløpene er regnskap før 2022, prognose for 2022 og budsjett deretter. (Alle enkeltbeløp inkl. summene er avrundet til hele millioner kr.)

Sum vann, avløp og tømming av slamavskillere selvkost. (Løpende priser i millioner kr.)														
	2020		2021		2022		2023		2024		2025		2026	
Forvaltning før 2021. Lønn fra 2022.	121	13 %	142	15 %	219	21 %	227	20 %	236	21 %	245	21 %	254	20 %
Drift, vedlikehold og fra 2022 forvaltning.	321	34 %	349	36 %	290	27 %	329	29 %	325	28 %	331	28 %	345	28 %
Fornyning (netto)	243	26 %	192	20 %	212	20 %	183	16 %	186	16 %	190	16 %	194	15 %
Avskrivninger	202	22 %	205	21 %	209	20 %	216	19 %	225	20 %	234	20 %	255	20 %
Rentekostnader	49	5 %	69	7 %	128	12 %	168	15 %	173	15 %	187	16 %	203	16 %
Delsum	935	100 %	956	100 %	1 058	100 %	1 123	100 %	1 145	100 %	1 187	100 %	1 251	100 %
Driftsinntekter	-930		-930		-956		-1 043		-1 118		-1 182		-1 244	
Fondstransaksjoner (netto)	-5		-26		-102		-80		-26		-5		-7	
Netto utgift	0		0		0		0		0		0		0	

Herav vann selvkost. (Løpende priser i millioner kr.)														
Sum tjenestene 34010 Produksjon av vann, 34510 Distribusjon av vann og andel 12020 Administrasjon vann og avløp.														
	2020		2021		2022		2023		2024		2025		2026	
Forvaltning før 2021. Lønn fra 2022.	67	15 %	70	16 %	109	26 %	113	24 %	117	24 %	122	24 %	126	23 %
Drift, vedlikehold og fra 2022 forvaltning.	146	33 %	166	39 %	144	35 %	150	32 %	150	31 %	153	30 %	158	29 %
Fornyning (netto)	163	37 %	120	28 %	61	15 %	83	18 %	84	17 %	86	17 %	88	16 %
Avskrivninger	54	12 %	55	13 %	59	14 %	64	14 %	69	14 %	72	14 %	84	15 %
Rentekostnader	13	3 %	19	4 %	39	10 %	57	12 %	63	13 %	74	15 %	87	16 %
Delsum	442	100 %	430	100 %	412	100 %	466	100 %	483	100 %	507	100 %	544	100 %
Driftsinntekter	-375		-380		-418		-456		-478		-506		-538	
Fondstransaksjoner (netto)	-67		-50		6		-10		-5		-1		-6	
Netto utgift	0		0		0		0		0		0		0	

Herav avløp selvkost. (Løpende priser i millioner kr.)														
Sum tjenestene 35010 Avløpsrensing, 35310 Avløpsnett/ innsamling av avløpsvann og andel 12020 Administrasjon vann og avløp.														
	2020		2021		2022		2023		2024		2025		2026	
Forvaltning før 2021. Lønn fra 2022.	52	11 %	70	14 %	109	17 %	113	17 %	117	18 %	122	18 %	126	18 %
Drift, vedlikehold og fra 2022 forvaltning.	171	35 %	178	34 %	142	22 %	175	27 %	170	26 %	173	26 %	182	26 %
Fornyning (netto)	80	17 %	73	14 %	150	24 %	100	15 %	102	16 %	104	16 %	106	15 %
Avskrivninger	146	30 %	148	29 %	148	23 %	150	23 %	154	24 %	160	24 %	168	24 %
Rentekostnader	36	7 %	49	10 %	88	14 %	109	17 %	109	17 %	112	17 %	115	16 %
Delsum	484	100 %	518	100 %	636	100 %	647	100 %	652	100 %	671	100 %	698	100 %
Driftsinntekter	-547		-541		-532		-580		-633		-668		-698	
Fondstransaksjoner (netto)	63		24		-104		-66		-19		-2		0	
Netto utgift	0		0		0		0		0		0		0	

Herav tømming av slamavskillere selvkost. (Løpende priser i millioner kr.)														
Sum tjenestene 35410 Tømming av slamavskillere og andel 12020 Administrasjon vann og avløp.														
	2020		2021		2022		2023		2024		2025		2026	
Forvaltning før 2021. Lønn fra 2022.	2	17 %	1	17 %	1	14 %	1	14 %	1	15 %	1	15 %	2	16 %
Drift, vedlikehold og fra 2022 forvaltning.	5	51 %	4	47 %	4	47 %	5	46 %	5	47 %	5	48 %	5	49 %
Fornyning (netto)	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %
Avskrivninger	2	25 %	2	26 %	2	24 %	2	23 %	2	23 %	2	23 %	2	23 %
Rentekostnader	1	7 %	1	9 %	1	15 %	2	17 %	1	15 %	1	14 %	1	13 %
Delsum	9	100 %	9	100 %	9	100 %	10	100 %	10	100 %	10	100 %	10	100 %
Driftsinntekter	-8		-8		-6		-7		-7		-8		-9	
Fondstransaksjoner (netto)	-1		0		-3		-3		-3		-2		-1	
Netto utgift	0		0		0		0		0		0		0	

Merknader. Tallene for 2020, 2021 og fra 2022 er ikke sammenlignbare for forvaltning, lønn, drift og vedlikehold på grunn av fusjonen mellom Vann- og avløpsetaten og Bergen Vann KF fra 1. oktober 2021. Fondstransaksjoner (netto) inkluderer renteinntekter av fond. Positivt beløp for fondstransaksjoner (netto) betyr netto avsetning til fond og negativt beløp netto bruk av fond.

4. Fondsutvikling og gebyrdring

Fondsutvikling

En av forklaringene til at sum selvkostfond ikke er bygget ned i perioden 2015 – 2019, er at kalkulatorisk rentesats har holdt seg lav over flere år, mens det har vært budsjettert en årlig økning i rentesats i økonomiplanperiodene ved budsjetttrulleringene.

Det er ikke et mål å ha betydelige beløp avsatt i fond. Alle fondene bygges ned til tilnærmet kr 0 senest i løpet av 2026.

Foreslått endring årsgebyr 2023 og prognose endring årsgebyr 2024 – 2027

Årsgebyrenes satser for abonnement og forbruk for vann og avløp er de fire satsene som omfatter flest kunder (abonnenter) og stod for ca. 98% av gebyrinntektene i 2021, og som derfor har høyest fokus.

For en gjennomsnittlig abonnent, (som representerer 120 m² bruksareal med stipulert forbruk), er det for 2023 foreslått en samlet økning i årsgebyr med 9,0 %. Det foreslås at fordelingen mellom abonnements- og forbruksgebyr holdes uendret. Endring i % vil dermed bli lik for abonnenter med målt forbruk som ved stipulert forbruk, forutsatt at det målte vannforbruket er uendret fra år til år.

Historiske og foreslåtte endringer for utvikling selvkostfond og årsgebyr er vist i følgende tabell:

Selvkostfond og årsgebyr i løpende priser (ekskl. mva)													
	Regnskap							Prog-nose	Forslag økonomiplan 2023-2026				Prog-nose
År	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Selvkostfond utgående balanse, avrundet til hele millioner kr													
Vann	66	91	146	155	139	73	25	31	22	18	18	13	0
Avløp	126	95	73	66	93	158	185	85	21	3	1	1	0
Slam	8	8	10	10	12	11	11	8	6	3	1	0	0
Sum	200	194	228	232	244	242	221	125	49	24	20	14	0
Årsgebyr satser, justering fra forrige år i %													
Vann	3,7	0	0	0	0	2	0	6	9	6	6	6	3,7
Avløp	9	7,3	0	5,2	6	2,9	-4	-4,5	9	9	5,3	4	2,8
Slam	2	-20	0	0	0	0	0	-20	5	7,8	7,8	12	14,8
Måler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Årsgebyr inntekt, avrundet til hele millioner kr													
Vann	341	347	348	351	356	361	362	386	423	450	480	511	533
Avløp	422	459	462	493	529	540	520	499	547	599	634	663	685
Slam	9	7	8	8	8	7	8	6	7	7	8	8	10
Måler	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Sum	775	816	821	856	896	912	894	895	980	1 061	1 125	1 186	1 231
Årsgebyr inntekt (millioner kr) i faste 2023 priser (ekskl. mva)													
Sum	950	966	957	965	996	999	930	952	980	1 040	1 082	1 118	1 137

Sammenheng fondsutvikling og endring årsgebyr:

- Bruken av fond trappes hvis mulig gradvis ned for å redusere gebyrøking året etter at man sluttet å bruke av fond.
- Fondene for vann og avløp bygges ikke ned til null samme år for å redusere gebyrøking samlet for vann og avløp året etter at man sluttet å bruke av fond.
- Selvkostforskriftens krav til nedbygging av fond innen fem år skal innfris selv om fondsutviklingen ikke er i samsvar med kulepunktene foran. Inneværende år (2022) er det første av de fem år.
- Årsgebyr inntekt for vann og avløp inkluderer fra 2021 en årlig vekst på 0,5% grunnet nye abonnenter. Dette er i samsvar med faktisk slik vekst i 2020.

Årsgebyr for leie av vannmåler

Satsene for leie av vannmåler foreslås uendret fra 2022 til 2023.

Gebyrer for tømning inkl. behandling/avvanning av slamavskillere

Satsene for tømning inkl. behandling/avvanning av slamavskillere foreslås økt med 5,0 % fra 2022 til 2023. De høye verdiene for justering årsgebyr satser nedover og oppover i perioden 2022-2026 skyldes at selvkostfondet i 2021 var lik 1,4 ganger gebyrinntekten og at selvkostfondet må bygges ned til null.

Gebyr for å rykke ut ved manglende vannmåleravlesning

Satsen for å rykke ut ved manglende vannmåleravlesning foreslås uendret fra 2022 til 2023.

Engangsgebyrer for vann og avløp

Satsene for engangsgebyrer foreslås uendret fra 2022 til 2023.

Maksimale egenandeler ved krav etter plan- og bygningsloven §27-1 og 27-2 om tilknytning til offentlig vann og/eller avløp for eksisterende bygg

Egenandelene gjelder ikke ved nybygg. Egenandelene kommer i tillegg til engangsgebyrer for vann og/eller avløp. Det gis ca. 25 krav om tilknytning pr. år, i hovedsak for avløp.

De maksimale egenandelene foreslås uendret fra 2022 til 2023.

5. Gebyrutvikling. Sammenlikning med andre storbyer og nabokommuner

Nivået på årsgebyrer i Bergen ligger vesentlig under de største nabokommunene for en standardbolig, jf. tabell nedenfor. Målt mot de andre store byene er forskjellene mindre. Bergen lå høyest av de store byene i 2014 - 2019. Men fra 2020 fikk Oslo og Trondheim høyere årsgebyrer enn Bergen.

Bergen har imidlertid gjennomført en rekke større investeringer knyttet til vannkvalitet og sikkerhet som de andre store byene må gjennomføre kommende år, noe som er innbakt i dagens va-gebyrer i Bergen. Videre har Bergen ved fornying (rehabilitering) og investeringer innen ledningsnett, dammer, avløpsrensing og biogassanlegg innarbeidet kapasitet til å møte den forventede befolkningsveksten.

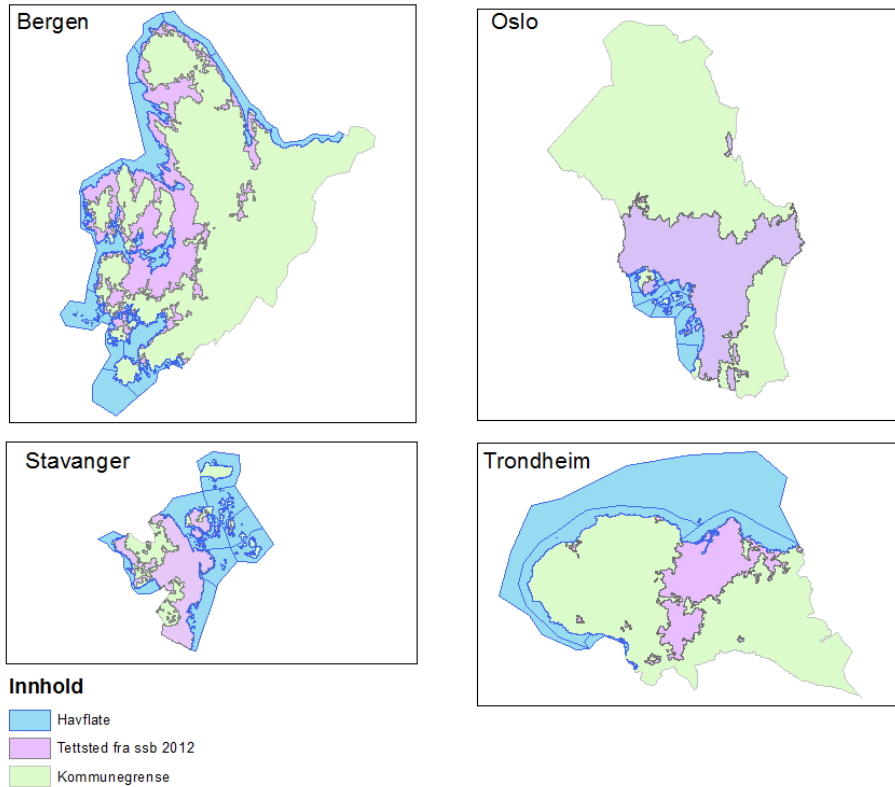
Sammenlikning av kommuner	Årsgebyr vann og avløp								
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Endring 2021-2022
Oslo	5 254	5 149	5 149	5 406	5 918	6 540	6 639	7 069	6,5 %
Bergen	5 510	5 738	5 738	5 911	6 122	6 277	6 125	6 106	-0,3 %
Trondheim ¹	4 859	4 390	4 791	5 123	5 609	6 292	6 540	7 103	8,6 %
Stavanger	4 064	4 133	4 133	4 205	4 797	5 444	5 484	5 616	2,4 %
Askøy	10 024	10 023	10 249	11 636	13 195	14 260	15 261	16 644	9,1 %
Bjørnafjorden	9 900	10 430	11 149	9 798	11 372	12 998	14 109	15 256	8,1 %
Øygarden	9 685	9 685	10 236	9 349	9 151	10 744	10 744	10 919	1,6 %
Alver	7 533	8 070	8 249	8 247	6 725	8 244	9 125	9 938	8,9 %

Tall for 120 m² bruksareal. Kilde: Kommunenes nettsider. **Tall inkl. mva.**

¹ Trondheim kommune legger vannmåler til grunn for de fleste abonnenter. Det er her stipulert et forbruk på 150 m³ i samsvar med Kostras definisjoner. Det er lagt til målerleie som ikke rapporteres fra Kostra.

Bergen har sammenliknet med de andre store kommunene større geografiske og topografiske utfordringer. Kartet nedenfor viser at Bergen har større spredning i tettstedsarealer og lengre kystlinje. Bergen har derfor flere vannbehandlingsanlegg, renseanlegg, pumpestasjoner mv.

Kart i ens målestokk for de fire største byene

Satser for vann- og avløpsgebyrer m.v. for Bergen kommune i 2023

Satsene er vist inklusive 25% merverdiavgift.

Satsene før justering er vist i parentes.

1. Forskrift om satser for engangsgebyrer, årsgebyrer og gebyrer for tømning inkl. behandling/ avvanning av slamavskillere

Fastsatt av Bergen bystyre 14.12.2022 med hjemmel i forskrift 01.06.2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 16-1, jfr. lov 16. mars 2012 nr. 12 om kommunale vass- og avløpsanlegg §5, lov 13. mars 1981 nr.6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 26, 30 og 34.

1.1 Engangsgebyrer for tilknytning til offentlig vann- og avløpsledning

	<u>Vann</u>	<u>Avløp</u>
Engangsgebyr pr.m ² :	Kr 36,88	Kr 36,88

For tilbygg betales for det areal som er større enn 50 m².

1.2 Årsgebyrer for vann og avløp

1.2.1 Abonnementsgebyr for areal slik det er fastsatt i matrikkelen

Abonnementsgebyr pr.m ² :	Kr 8,04 (7,38)	Kr 10,95 (10,05)
--------------------------------------	----------------	------------------

1.2.2 Forbruksgebyr

A. Forbruksgebyr pr. m ³ :	Kr 11,93 (10,94)	Kr 16,14 (14,80)
B. Stipulert (ikke målt) vannforbruk, m ³ pr. m ² :	1,3	1,3

1.2.3 Leie for vannmåler

Vann- og avløpsetaten fastsetter kategori, dimensjon, om flere målere skal parallellkobles og om det skal anvendes kombinasjonsmålere, jfr. Bergen kommunes forskrifter. Leien er pr. måler pr. år. For parallellkoblede målere er leien pr. gruppe av slike pr. år. Vannmålerdimensjon avrundes oppover til nærmeste kategori.

	Gebyrkategorier, vannmålerdimensjon	Gebyr
A.	DN 20 mm (inntil Q _n 2,5 / ³ / ₄ tomme)	Kr 700,00
B.	DN 25 mm (inntil Q _n 6 / 1 tomme)	Kr 1.162,50
C.	DN 40 mm (inntil Q _n 10 / 1 ¹ / ₂ tomme)	Kr 1.650,00
D.	DN 50 mm inntil DN 100 mm	Kr 2.362,50
E.	over DN 100 mm og måler til midlertidig tiltak	Kr 2.975,00

Leie for måler til midlertidig tiltak er uavhengig av vannmålerdimensjon. Leie av måler til midlertidig tiltak fastsettes som om leietiden var minst et helt år.

Woltmanmåler og/eller kombinasjonsmåler og elektromagnetisk måler fastsettes i kategori D. eller E.

1.3 Gebyr for manglende vannmåleravlesning

1.3.1 Rykke ut ved manglende vannmåleravlesning

Gebyr for å rykke ut ved manglende vannmåleravlesning kr 1.250,00.

1.4 Gebyrer for tømning inkl. behandling/avvanning av slamavskillere

1.4.1 Årsgebyrer

Gebyrkategorier	Gebyr
A. Tanker inntil 4 m ³	Kr 1.937,50 (1.850,00)
B. Tanker over 4 til og med 6 m ³	Kr 2.900,00 (2.762,50)
C. Tanker over 6 til og med 8 m ³	Kr 3.875,00 (3.687,50)
D. Tanker over 8 til og med 10 m ³	Kr 4.837,50 (4.612,50)

For slamavskillere kategori A - D som blir tømt 1 gang pr. 2. år, vil beløpet bli fordelt på terminvise innbetalinger over 2 år.

For slamavskillere som er tilknyttet offentlig avløpsnett, er kostnaden til tømning hvert andre år inkludert i det årlige avløpsgebyr.

1.4.2 Gebyr pr. utført tømning

Tanker over 10 m³: pr m³ tømt Kr 484,05 (461,00)

1.4.3 Etterbehandling slam

Slam levert til etterbehandling: pr m³ slam Kr 380,63 (362,50)

2. Maksimale egenandeler ved pålegg om tilknytning til offentlig vann- og/eller avløpsledning for eksisterende bygg.

Fastsatt av Bergen bystyre 14.12.2022 med hjemmel i plan- og bygningsloven § 27-1 og § 27-2 om tilknytning til offentlig vann- og avløpsledning.

- A. Vann kr 100.000,00
- B. Avløp kr 150.000,00
- C. Vann og avløp kr 200.000,00

3. Anboringer, forgreninger m.v. på ledningsanlegg

Fastsatt av Bergen bystyre 14.12.2022 med hjemmel i Sanitærreglementet for Bergen kommune, vedtatt av bystyret 27.03.2006, sak 80/6, sist revidert april 2020.

Utførelse av anboringer, forgreninger m.v. på kommunalt ledningsanlegg betales etter regning.

4. Merverdiavgift

Alle satser er vist inklusive 25% merverdiavgift.